

ADEILADU BYWOLIAETHAU & CHRYFHAU CYMUNEDAU YNG NGHYMRO

ADRODDIAD TERFYNOL: CRYNODEB GWEITHREDOL

ARIENNIR GAN Y LOTERI
LOTTERY FUNDED

Unilever

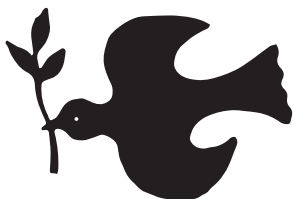
OXFAM

TROSOLWG PROSIECT

Mae'r Prosiect Adeiladu Bywoliaethau a Chryfhau Cymunedau yng Nghymru (Prosiect Bywoliaethau) wedi gweithio gyda phobl a chymunedau sydd ar yr ymylon ar draws Cymru, gan ddefnyddio Dull Bywoliaethau Cynaliadwy Oxfam i helpu unigolion a theuluoedd i fanteisio i'r eithaf o'u galluoedd a'u hasedau er mwyn mynd i'r afael â thlodi. Mae Oxfam Cymru, a gefnogir gan y Gronfa Loteri Fawr (Cymru) ac Unilever, wedi cydlynu'r prosiect tair blynedd rhwng Medi 2012 a Chwefror 2016, gan weithio gyda'r sefydliadau partner canlynol:

- **Canolfan Gymunedol Affricanaidd, Abertawe** (ffoaduriaid a cheiswyr lloches);
- **Partneriaeth Parc Caia, Wrecsam** (pobl ag anableddau corfforol a / neu ddysgu);
- **Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych a Chanolfan Y Foryd, Rhyl** (pobl hŷn na 50+);
- **Gweithdy DOVE, Banwen, Castell-nedd** (pobl sy'n ynysig yn ddaearyddol ac yn ddi-waith yn y tymor hir);
- **Cysylltu Cymuned Duffryn, Casnewydd** (teuluoedd ifanc, rhieni sengl a'r rhai â phroblemau iechyd meddwl neu gorfforol);
- **Adfywio Cymunedol Glyncoch, Pontypridd** (teuluoedd gyda phlant oed Ysgol gynradd);
- **Canolfan Ddatblygu Gymunedol De Glan yr Afon, Caerdydd** (pobl o gymunedau duon ac ethnig [BME]);
- **Sylfaen Cymunedol Cyfyngedig, Caernarfon** (pobl ifanc nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant [NEETS]);
- **Cymuned Wallich Clifford, Glyn Ebwy** (pobl ddigartref neu mewn perygl o fod yn ddigartref).

Mae hwn yn grynodeb o'r gwerthusiad a gynhaliwyd gan Gwmni Arad sy'n cynnwys gwersi allweddol, argymhellion ar gyfer pobl eraill sy'n gwneud gwaith tebyg, ac argymhellion polisi ar gyfer darparwyr gwasanaeth a rhai sy'n gwneud penderfyniadau.

YR YMAGWEDD BYWOLIAETHAU CYNALIADWY

Mae'r Dull Bywoliaethau Cynaliadwy (SLA) yn ddull cyfranogol sy'n canolbwyntio ar fywydau pobl yn gyffredinol. Mae nifer o offer ymarferol i gefnogi ei weithrediad. Mae'r SLA yn nodi galluoedd a chryfderau pobl drwy rannu asedau'r unigolyn i bum maes:

Asedau dynol	addysg a sgiliau, iechyd
Asedau cymdeithasol	teulu, ffrindiau, cymdogion, grwpiau
Asedau cyhoeddus	gwasanaethau lleol, cyflysterau, amwynderau
Asedau ariannol	cyflogau, budd-daliadau benthyciadau
Asedau ffisegol	tai, cerbydau, gwaith offer

"Mae pobl fel pelen o wân, llawer o wahanol linyddau - arian, tai, bywyd cymdeithasol. Mae'n bwysig i beidio siarad ond i wrando ar eu stori, fel tynnu'r llinynnau allan a dod o hyd i ble mae'n prif broblem."

Gweithiwr Prosiect

GWEITHGAREDDAU A ALLBYNNAU PROSIECT

Roedd cyfanswm o dros 1,000 o fuddiolwyr wedi cymryd rhan yn y Prosiect Bywoliaethau (Mae tabl 1 yn dangos rhai o gyflawniadau'r prosiect).

Roedd gweithgareddau'r prosiect a gyflwynir yn cynnwys y canlynol:

Roedd cymorth ac arweiniad un-i-un yn cael ei ddarparu gan yr holl sefydliadau partner, a defnyddiwyd yr offer SLA fel man cychwyn i'r cyfranogwyr. Mae hyn yn cynnwys gweithio gydag unigolion cyfrannol fel gweithwyr prosiect yn cynorthwyo cyfranogwyr i gymryd rheolaeth ar eu bywydau. Mae natur y gefnogaeth un-i-un yma wedi darparu nifer o oriau o gefnogaeth ddwys i bob cyfranogwr unigol yn ôl yr angen, sut bynnag a phryd bynnag oedd angen y gefnogaeth honno arnynt.

"Gyda asiantaethau eraill rhif yn unig ydych chi, rhan o system; gyda Bywoliaethau mae gan y berthynas amser i ddatblygu."

Cyfranogiad Prosiect

Roedd cyrsiau **Mentora Cyfoedion** ar gael ar gyfer cyfranogwyr o bob sefydliad partner i roi sgiliau iddynt i'w galluogi i gefnogi eraill o fewn y prosiect ac yn y gymuned ehangach. Darparwyd yr hyfforddiant fel grŵp i Gymru gyfan, gan ddarparu cyfleoedd i fentoriaid cymheiriaid i ddatblygu rhwydwaith gydag eraill, oedd yn werthfawr yn eu barn hwy. Fe ddatblygodd y cyfranogwyr hyder o ganlyniad i'r hyfforddiant, a arweiniodd iddynt fentora pobl eraill, ond hefyd i drefnu a rhedeg gweithgareddau ar gyfer y prosiect a chryfhau'r cysylltiadau rhwng y sefydliadau partner a'u cymuned.

Roedd **Hyfforddiant, Cyrsiau a Gweithdai** gan Oxfam Cymru ar gael i bawb oedd yn cymryd rhan, gyda llawer yn croesawu'r cyfle i dderbyn achrediad ar ôl cwblhau'r cwrs. Mae'r math o hyfforddiant a ddarperir ei bennu gan ofynion y cyfranogwyr a'u darparu yn y canolfannau prosiect neu golegau lleol. Roedd cynnwys y cyrsiau yn amrywiol; roedd ceiswyr lloches a ffoaduriaid yn gwerthfawrogi gallu gwella eu sgiliau Saesneg; ac roedd cyfranogwyr eraill yn elwa mwy o gyflwyniad ysgafn i hyfforddiant ac addysg trwy sesiynau crefft neu goginio. Enillodd rhai cyfranogwyr gwaith o ganlyniad i'r hyfforddiant a ddarperir, er enghraifft y gallu i adnewyddu trwyddedau sydd eu hangen i weithio ar beiriannau penodol.

Fe gafodd **Teithiau** eu trefnu gan Brosiect Bywoliaethau gan roi cyfleoedd i gyfrangwyr i ymweld â manau lleol a thu hwnt, gan anelu i ehangu eu gorwelion ac yn caniatáu iddynt ddod i adnabod ei gilydd mewn amgylchedd gwahanol.

“Dydwy i ddim yn mynd i’r dref mewn gwirionedd felly (roedd ymweliad â bwyty) yn rhywbeth newydd”.

Cyfranogwr Prosiect

“Mae beicio gyda Pedal Power (gwibdaith Bywoliaeth i elusen feicio) wedi helpu dymchwel rhwystrau diwylliannol ac roedd y daith i Ynys y Barri yn ymweliad cyntaf erioed i rai teuluoedd yno, [...] tro cyntaf yn defnyddio trafndiaeth gyhoeddus oedd hi i eraill ac fe ddywedodd llawer na fyddent wedi gallu gwneud y daith eu hunain.”

Gweithiwr Prosiect

Mae **Gwirfoddoli** wedi bod yn weithgaredd pwysig i bob un o’r sefydliadau parner. Mewn rhai achosion mae cyfranogwyr wedi gallu gwirfoddoli a chefnogi cyflwyno’r prosiect yn uniongyrchol yn dilyn hyfforddiant a gawsant, er enghraifft dysgu Saesneg, mentora cyfoedion, cyfranogwyr eraill a chefnogi unigolion gyda chwilio am swyddi. Mae eraill wedi gwirfoddoli yn y gymuned ehangach.

“Rydym wedi cael llawer o gyfleoedd drwy’r prosiect nad oeddem yn gwybod ei bod yn bodoli [...] – gwneud rhywbeth yn y gymuned tair neu bedair gwaith yr wythnos”.

Cyfranogwr Prosiect

Tabl 1: Targedau a chyflawniadau allweddol y Prosiect Bywoliaethau

Gweithgaredd y Prosiect / deilliant	Targed	Nifer a gyflawnwyd*
Buddiolwyr sy’n derbyn cymorth dwys	527	492
Buddiolwyr sy’n derbyn cymorth arall	345	625
Buddiolwyr sy’n adrodd sgiliau a hyder newydd	1091	624
Buddiolwyr sy’n fwy o ran mewn gweithgareddau cymunedol	344	637
Buddiolwyr sy’n cael mynediad i fwy/gwell gwasanaethau	460	477
Buddiolwyr sydd wedi gwella eu bywoliaeth yn fesuradwy	575	303
Mentoriaid cymheiriaid hyfforddedig	114	110
Buddiolwyr yn derbyn gwaith cyflogedig	n/a	90

*hyd at Ragfyr 2015 – bydd y ffigurau diwedd prosiect ar gael ar ôl i’r holl weithgarwch prosiect ffurfiol ddod i ben ym Mawrth 2016.

Fe ddaeth gweithgareddau grŵp eraill i’r amlwg yn ystod y prosiect fel hyfforddiant wedi’u awgrymu gan y cyfranogwyr, fel gweithdai a mentrau eraill megis garddio, rhedeg a grwpiau gwau.

“Mae’r grŵp yn cyfarfod bob wythnos, sy’n rhoi strwythur a ‘therapi trwy wau’ i’r cyfranogwyr. Ma’e cyfranogwyr Bywoliaethau yn cael cefnogaeth gan y gwirfoddolwyr s’n trosglwyddo eu sgiliau a darparu cefnogaeth, gydag aelodau o dri cwm gwahanol o Gymru”.

Gwirfoddolwr prosiect

CANLYNIADAU AC EFFAITH PROSIECT

Mae'r prosiect wedi cyflawni ei ganlyniadau a'i dargedau gweithgareddau yn fras, gan ddarparu cyfleoedd gwerthfawr i gyfranogwyr prosiect. Derbyniwyd dros 1,000 o gyfranogwyr gymorth ar draws y naw ardal. Fel y dangosir yn Nhabl 1, roedd ychydig yn llai o gyfranogwyr nag oedd wedi disgwyl wedi derbyn cymorth dwys, oherwydd dewisiadau'r cyfranogwyr: fe wnaeth rhai cyfranogwyr trochi mewn ac allan o gefnogaeth yn hytrach na ymgysylltu ar sail linol, neu fe wnaeth rhai cyfranogwyr ddelio â mater pwysig penodol, megis colli swydd, sansiynau, gostyngiad mewn budd-daliadau neu sefyllfa argyfwng uniongyrchol arall. Roedd y galw uwch hyn am gymorth llai dwys wedi effeithio ar y niferoedd a gyflawnwyd mewn ardaloedd targed eraill, gyda llai o gyfranogwyr yn gweithio gyda chymorth dwys nag y rhagwelwyd, ac felly llai na ragwelwyd yn adrodd ennill sgiliau a hyder newydd, neu well bywoliaeth. Ni chafodd targedau eraill, yn enwedig y rhai sy'n ymwneud â mwy o ymglymiad cymunedol a mynediad i wasanaethau, eu heffeithio gan hyn, ac mewn gwirionedd roedd yn niferoedd yn well na'r disgwyl.

Roedd y prosiect yn anelu at bedwar canlyniad fel a ganlyn:

Canlyniad 1: Bydd pobl sydd ar yr ymylon yn datblygu sgiliau a magu hyder i wella eu bywoliaeth a'u cyfleoedd bywyd

- Credai'r holl gyfranogwyr a'r gweithwyr y bu nifer amrywiol o gyfleoedd i ddatblygu sgiliau.
- Derbyniodd y cyfranogwyr hyfforddiant wedi ei ffocysu megis sgiliau iaith Saesneg, iechyd a diogelwch a hylendid bwyd, ac roedd modd derbyn mynediad i gyrsiau eraill megis gweithdai ymwybyddiaeth ofalgar a chreffftau.
- Teimla cyfranogwyr y prosiect bod cyfleoedd hyfforddi yn bwysig ar gyfer eu dyfodol, gyda rhai yn sicrhau cyflogaeth o ganlyniad uniongyrchol i'r hyfforddiant a dderbyniwyd.
- Mae mentora cyfoedion o fewn y prosiect i gefnogi eraill wedi darparu unigolion â sgiliau a phrofiad gwerthfawr ac wedi gwella eu hyder.
- Wrth gyfuno â chefnogaeth ymarferol (megis trefnu a / neu gwmpasu costau cludiant, trefnu hyfforddiant, mynediad i gyfrifiadur a hyfforddiant mewn TG,) mae'r gefnogaeth gyffredinol wedi cael yr effaith o helpu chwalu unrhyw rwystrau oedd gan y cyfranogwyr oedd yn

eu rhwystro i gymryd rhan mwy yn eu cymuned neu mewn hyfforddiant neu gyflogaeth.

- Prosiectau gwaelodlin a gasglwyd a data dilynol o gyfranogwyr ar bob agwedd ar eu bywoliaeth (ee arian, mynediad i grwpiau cymunedol a mynediad i wasanaethau). Dangosodd y dystiolaeth hon bod gwelliant cyffredinol ar gyfartaledd o 15.9% gan gyfranogwyr gwaelodlin.

"Oni bai am [y gweithiwr prosiect] ni fyddai gen i unrhyw hunan-bwrpas, dydw i ddim yn gwybod ble byddwn i. Mae'r [gweithiwr prosiect] yna i fi, mae hi'n fy nabod i, roedd popeth yn chwalu yn fy mywyd nes i mi gwrdd â hi."

"Roeddwn i'n styc yn y tŷ, ond erbyn hyn mae gen i fwy o hyder, rwy'n gwybod ble i fynd am help os ydy pethau yn ddrwg."

"[Mae'r prosiect yn] helpu fy iechyd a fy meddwl, a fy nghyfathrebu".

"Heb [y prosiect] mi fyddwn i nôl mewn [carchar] nawr."

Cyfrangwyr Prosiect

Canlyniad 2: Bydd pobl sydd ar yr ymylon, o gefndiroedd gwahanol, yn cymryd rhan mewn mwy o weithgareddau cymunedol

- Mae pob prosiect lleol wedi mynd i'r afael ar fynediad i weithgareddau cymunedol, gydag enghreifftiau yn amrywio o: rieni yn cael eu cefnogi i sefydlu a rhedeg grŵp plant, diwrnodau hwyl i'r teulu, cyfleoedd i gyfranogwyr i ymweld â manau na fyddent fel arall wedi ei wneud, cefnogi i fynychu cyfarfodydd tenantiaid, clybiau rhedeg, dechrau clwb sinema i bobl hŷn leol, grwpiau garddio a rhandiroedd, a sefydlu a rhedeg grŵp sgwrsio i ferched.
- Fe wnaeth llawer o gyfranogwyr wirfoddoli o fewn y prosiect yn eu cymuned leol.
- Fe wnaeth grwpiau a hwylusir gan y prosiect ddod a chyfranogwyr y prosiect a thrigolion cymunedol eraill at ei gilydd i ddilyn diddordebau a rennir.
- Fe ddywedodd gwirfoddolwyr o'r gymuned leol hefyd bod eu cysylltiad â'r prosiect wedi cael effaith gadarnhaol ar eu hiechyd meddwl.

“Maent wedi bod mewn cyfarfod trigolion i esbonio eu sefyllfa. Ni byddent wedi gwneud hyn o’r blaen [Bywoliaethau].”

Gweithiwr Prosiect

“Rwy’n ei fwynhau [y cwrs], mae ‘na griw da o bobl yno. Yr wyf yn nabod mwy o bobl nawr.”

Cyfranogwr prosiect, ar ôl cael ei cefnogi i fynychu cwrs llythrennedd rhan-amser

Canlyniad 3: Bydd gan grwpiau cymunedol well dealltwriaeth o anghenion gwahanol grwpiau o bobl a sut i gwrdd a’u hangenion

- Mae mwy na 100 o strwythurau cymunedol wedi adrodd bod ganddynt gwell dealltwriaeth o anghenion pobl sydd ar yr ymylon.
- Nododd mwy na 50 o ddarparwyr o leiaf un newid i’w gwasanaeth blaenorol, oherwydd eu bod wedi cymryd rhan yn y prosiect.
- Mae’r sefydliadau sy’n bartneriaid sy’n cyflwyno’r prosiect Bywoliaethau wedi adeiladu ar gysylltiadau presennol gyda’u cymunedau – y ddarpariaeth ddwys a hyblyg yn y prosiect hwn oedd yn eu galluogi i ddyfnhau gwybodaeth eu cymunedau a gweithio gyda cyfranogwyr newydd na fyddent wedi ymgysylltu neu cynnal sgwrs gyda nhw yn flaenorol gyda’r cymorth newydd oedd ar gael.

“Mae’n bwysau oddi ar fy meddwl i rannu gyda phobl eraill, a gallant feddwl am bethau nad oeddwn i wedi ystyried.”

“Y peth mwyaf yw bod y prosiect wedi creu cymuned sy’n cefnogi ei gilydd, a gallant siarad gyda’i gilydd.”

Cyfranogwyr Prosiect

Canlyniad 4: Bydd pobl sydd ar yr ymylon yn dweud eu bod yn derbyn mwy a gwell gwasanaethau sy’n diwallu eu hanghenion

- Nododd y cyfranogwyr bod eu hiechyd a’u lles wedi gwella o ganlyniad i’r gefnogaeth a gafwyd yn uniongyrchol oddi wrth y gweithiwr prosiect a’r cyfranogwyr eraill, gan gynnwys eu hebrwng i gyfarfodydd yn ôl yr angen.
- Galluogodd y prosiect angen lleol am bobl i gefnogi ei gilydd mewn sefyllfaoedd anffurfiol.
- Nododd rhai cyfranogwyr eu bod yn awr yn fwy gwybodus ac yn gallu cefnogi pobl eraill.
- Fe wnaeth atgyfeiriadau rhwng gwahanol asiantaethau sicrhau bod y cyfranogwyr yn derbyn y cyngor a’r cymorth oedd mwyaf addas i’w hanghenion.

Dywedodd cyfranogwyr y grwpiau ffocws eu bod bellach yn dweud wrth bobl eraill ble i fynd os ydynt angen cymorth a’u bod yn teimlo’n wybodus: “Mae’r prosiect wedi rhoi’r wybodaeth i ni helpu eraill. Mae wedi bod yn ddadlennol”. Ychwanegodd y gweithiwr “rydym yn fwy adnabyddus yn y gymuned – fel ein bod yn medru eu helpu nhw.”

Grŵp Ffocws Cyfranogwr

Mae Effeithiau ehangach y prosiect yn cynnwys:

- Gwirfoddolwyr o’r gymuned leol sy’n cefnogi’r prosiect yn adrodd gwelliannau yn eu lles.
- Cyfranogwyr y prosiect yn dod yn fwy o ran yn eu cymunedau lleol drwy wirfoddoli trwy’r prosiect, ac o ganlyniad gwella’r amgylchedd lleol.
- Canlyniadau llwyddiannus ar gyfer y prosiect o dderbyn cyllid allanol ar gyfer rhai gweithgareddau a rolau, megis y grŵp Gwau yng Nglyn Ebwy, neu Noson Gemau yng Nghlyncoch, mae’r rhain wedi golygu mentrau newydd yn cael eu hymgorffori yn annibynnol o’r prosiect.

Mae’r grŵp gwau bellach yn cael ei gefnogi gan y Loteri Fawr, Halifax a Sainsbury’s.

Gwirfoddolwr Prosiect

GWERSI ALLWEDDOL

1. Mae'r SLA wedi bod yn offeryn addas i ddarparu strwythur i benderfynu ar gamau gweithredu sydd eu hangen i wella bywoliaeth unigol.
2. Mae hyblygrwydd yr SLA fel pecyn cymorth a dull gweithredu, a gallu addasu a chymhwyso fel y bo'n briodol, cefnogi cyfranogwyr yn ddwys ar rai adegau, a dim mor ddwys ar adegau eraill yn ôl eu hanghenion, yn un o'i gryfderau allweddol.
3. Fe all gymryd amser i weithwyr prosiect i sefydlu perthynas gyda'r gymuned leol, felly mae angen adeiladu unrhyw ymyriadau neu brosiectau a gynlluniwyd o flaen llaw.
4. Fe wnaeth cefnogi cyfranogwyr y prosiect drwy gyfrwng arweiniad a chymorth personol un-i-un arwain at welliannau mewn lles, hyder a chynaliadwyedd eu bywoliaeth.
5. Mae hyblygrwydd y gefnogaeth unigol wedi bod yn ffactor pwysig yn llwyddiant y prosiect; er ei fod yn cymryd llawer o amser i weithwyr i'w cynnig fel gwasanaeth, mae'r math hwn o gefnogaeth yn hanfodol ar gyfer unrhyw brosiect sy'n ceisio mynd i'r afael â materion bywoliaethau pobl sydd ar yr ymylon.
6. Mae canlyniadau hyfforddiant cyfoedion yn dangos bod ganddynt fwy o hyder a'u bod wedi datblygu sgiliau sydd o fudd i'r unigolyn ac i'r gymuned ehangach hefyd.
7. Mae gweithio gyda sefydliadau partner eraill fel y Ganolfan Byd Gwaith a Chymunedau'n Gyntaf wedi galluogi unigolion i gael eu cyfeirio at y cymorth priodol, ond mae nifer o unigolion sydd ar yr ymylon angen mwy na chyfeirio yn unig – er enghraifft, mae angen i weithwyr eu tywys i gyfarfodydd ac apwyntiadau os yw'r cyfeirio am lwyddo.
8. Mae mynediad at gludiant priodol a darparu cyrsiau hyfforddi achrededig yn hanfodol i bobl wrth iddynt anelu at wella eu sefyllfa a symud i mewn i waith.
9. Mae rhwydweithio rhwng sefydliadau partner ledled Cymru wedi eu trefnu gan Oxfam wedi cryfhau cyflawniadau'r prosiectau.
10. Mae gweithwyr prosiect SLA yn darparu cyswllt cryf a phwysig rhwng nifer o wahanol asiantaethau fel bod unigolion yn medru cael mynediad i gymorth; gallant fod yn "gyfaill sy'n gwybod pethau", yn enwedig mewn perthynas â sut mae gwasanaethau yn gweithio, mae'r bobl sydd ar yr ymylon yn aml yn methu'r rhwydweithiau cymorth hyn.

ARGYMHELLION

Mae'r gwerthusiad wedi amlygu nifer o fanteision o ddefnyddio ystod o ddulliau SLA i ymgysylltu a gweithio gyda phobl sydd ar yr ymylon. I gloi, mae'r adroddiad yn cynnig yr argymhellion canlynol:

Argymhelliad 1: Dylai'r offerynnau SLA barhau i gael eu dosbarthu i ddarparwyr gwasanaethau a'u mabwysiadu fel dull ar gyfer grymuso unigolion i sicrhau bywoliaeth sy'n fwy cynaliadwy; mae potensial hefyd i'r dull gael ei ddefnyddio yn ehangach, er enghraifft gydag ysgolion a phobl ifanc.

Argymhelliad 2: Mae'n parhau i wella bywoliaethau unigolion mewn cymunedau sydd ar yr ymylon yn bwysig a hynny drwy ddefnyddio ddulliau sy'n gyfannol ynglyn â'r anghenion a'u sefyllfa. Un o gryfderau mawr y SLA yw drwy weithio'n gyfannol mae'n datgelu'r mater (ion) go iawn, nid yn unig y problemau mwyaf amlwg.

Argymhelliad 3: Rhaid i noddwyr gydnabod arwyddocâd trefniadau ariannu hyblyg wrth geisio gwella bywoliaeth unigolion mewn cymunedau ymylol. Mae dadansoddiad o broblemau pobl sydd ar yr ymylon dim ond o werth os daw gydag atebion creadigol sy'n seiliedig ar asedau, gan mai anaml mae'r problemau hynny yn ffitio'n daclus i mewn i'r un maes thematig (boed yn dai, hyfforddiant, cyflogaeth, dyled, camddefnyddio sylweddau neu unrhyw faes arall), sef yr holl wasanaethau arbennig mae'r bobl wedi'u hymylu eu hangen fel arfer.

Argymhelliad 4: Dylai niferoedd isafswm cyfranogiad gofynnol gan rai darparwyr dysgu sy'n cyflwyno mewn ardaloedd anghysbell fod yn fwy hyblyg os oes cyfleoedd i wella bywyd i'r rhai sy'n byw yno. Ar gyfer prosiectau i fod yn wirioneddol hygrych, dylai elfen 'allgymorth' gael ei gynnwys ar gyfer y cymunedau hynny sydd heb opsiynau o drafnidiaeth ddigonol.

Argymhelliad 5: Dylai prosiectau sy'n cefnogi grwpiau ymylol ymdrechu i sicrhau cyllid parhaol ar gyfer gwaith SLA, heb y cyllid yma fe fydd pobl sy'n agored i niwed eu gadael heb gymorth; nid oes unrhyw brosiectau eraill sy'n cyfuno dull yn seiliedig ar asedau gyda'r gallu hefyd i ddarparu atebion pwrpasol, sy'n seiliedig ar asedau a'r math o gymorth personol, hyd at ac yn cynnwys 'help llaw,' oedd ei angen yn aml ar bobl sydd ar yr ymylon i allu dechrau gweithredu a chael mynediad i atebion dros eu hunain.

Argymhelliad 6: Dylai Oxfam ledaenu dysgu'r prosiect mor eang â phosibl, fel y gall darparwyr sicrhau bod unrhyw brosiectau'r dyfodol sy'n mynd i'r afael ag anghenion pobl sydd ar yr ymylon yn ymateb i'r anghenion hynny mewn modd hyblyg a chyfannol, gan ddarparu gwasanaeth mwy dwys a phwrpasol lle bo angen.

